

LA NUEVA DEMOCRACIA A TRAVÉS DE SUS GOBIERNOS (1978-2000)

A medianoche, exclusiva informativa del portavoz del Gobierno a RTVE

EXPROPIADA

ETA secuestra a un concejal del PP y amenaza con asesinarle mañana

El tribunal militar condena a 15 años de prisión a 7 miembros de la banda de ETA por el secuestro de un concejal del PP y amenaza con asesinarle mañana

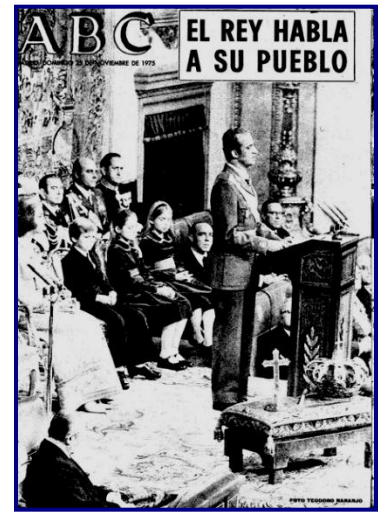
EUSKAL HERRIA

El període de la transició (1975-1982)

L'origen del canvi polític.

22 de novembre de 1975

Proclamació de Juan Carlos I

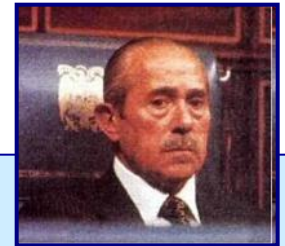
Promesa d'apertura política

4 de desembre

Confirmació d'Arias Navarro en el Govern

L'oposició democràtica s'agrupà en la Plataforma i Junta Democràtica (la "**platajunta**")

Tímides mesures liberalitzadores

- Indult parcial
- Repressió cada vegada més selectiva
- Democràcia limitada amb la promesa d'ampliar llibertats i drets civils
- Integració en algun moment l'oposició moderada
- Modificació d'algunes lleis: Llei de Reunió i Manifestació i Llei de dret d'Associació Política

No modificació del Codi penal **però**

Davant la paraltzació del canvi el rei va demanar a Arias Navarro que presentés la **dimissió** (1 de juliol de 1976)

Adolfo Suárez González

Llei de reforma política (novembre del 1976)

Legalització partits polítics

Creació d'UCD

Gobierno de Adolfo Suárez (1976-1981) UCD

Nombramiento

Julio 1976, tras dimisión Arias Navarro

Ratificado: elecciones 1977 y 1979

Obra política

Reforma política: fin franquismo, paso a la democracia

Amnistía
Libertad partidos
Elecciones libres

Pactos Moncloa

Constitución 1978

Sufragio universal
Soberanía nacional
Monarquía Parlamentaria
Cortes bicamerales

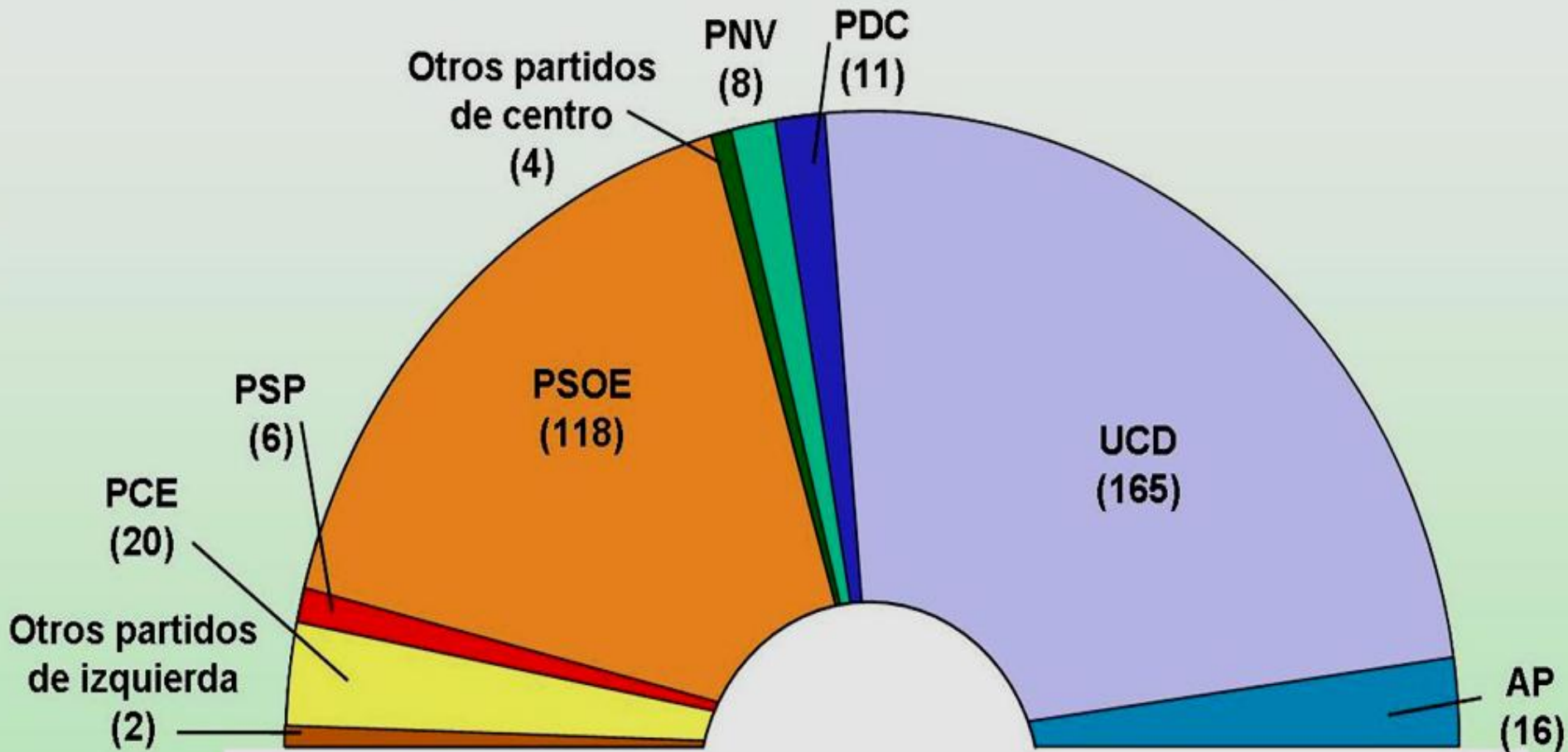
Estatutos vasco y catalán (1979)

Fin de su mandato

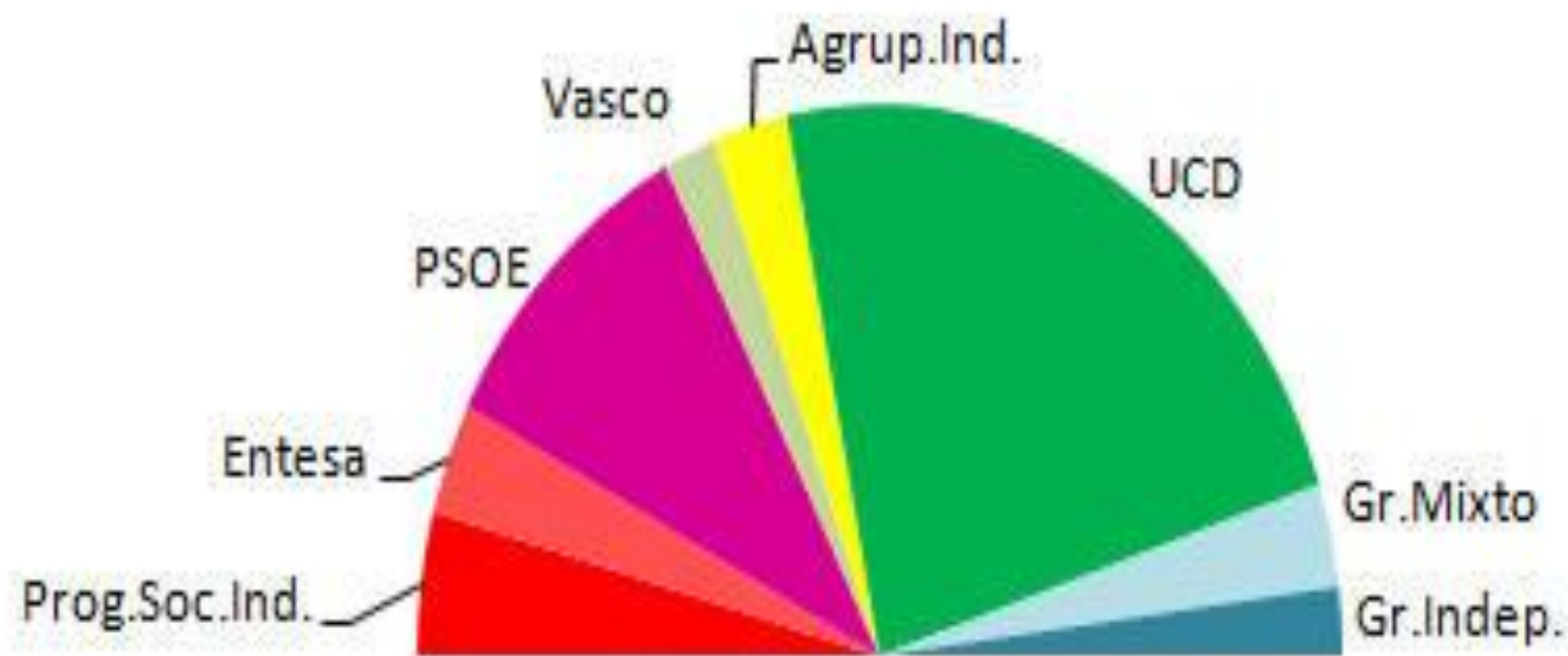
Escaso resultado electoral 1979 (generales y municipales)
Fortalecimiento PSOE (moción censura)
Crisis interna partido (desavenencias asuntos divorcio..)

Dimisión 1981

ELECCIONES 1977

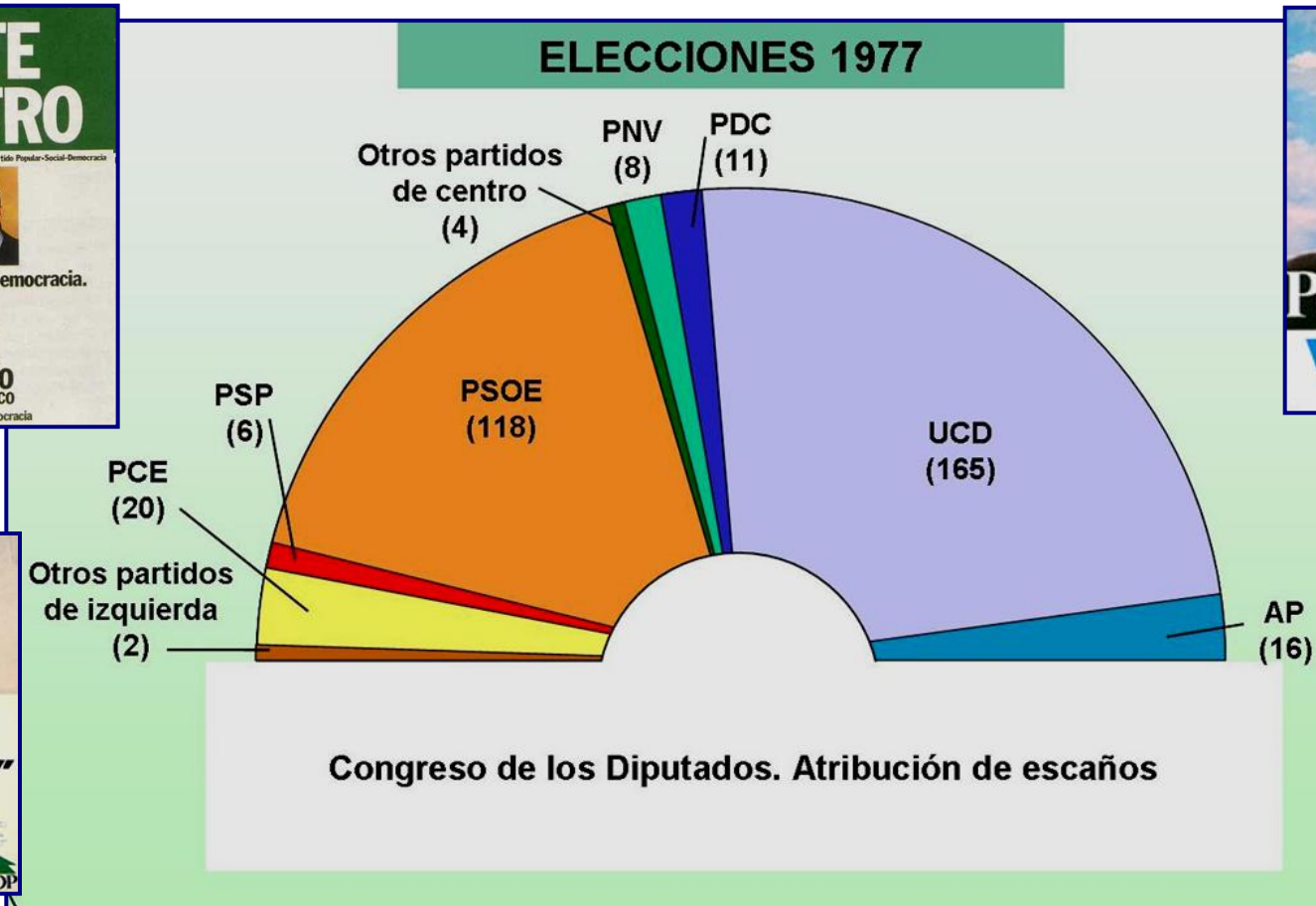

Congreso de los Diputados. Atribución de escaños

Grupos del
Senado 1977

Les primeres eleccions i la Constitució

Pactes de
la Moncloa

Amnistia

Elaboració
Constitució

Sistema electoral d'Hondt

	Partido A	Partido B	Partido C	Partido D	Partido E
Votos	340.000	280.000	160.000	60.000	15.000
Escaño 1	(340.000/1 =) 340.000	(280.000/1 =) 280.000	(160.000/1 =) 160.000	(60.000/1 =) 60.000	(15.000/1 =) 15.000
Escaño 2	(340.000/2 =) 170.000	(280.000/1 =) 280.000	(160.000/1 =) 160.000	(60.000/1 =) 60.000	(15.000/1 =) 15.000
Escaño 3	(340.000/2 =) 170.000	(280.000/2 =) 140.000	(160.000/1 =) 160.000	(60.000/1 =) 60.000	(15.000/1 =) 15.000
Escaño 4	(340.000/3 =) 113.333	(280.000/2 =) 140.000	(160.000/1 =) 160.000	(60.000/1 =) 60.000	(15.000/1 =) 15.000
Escaño 5	(340.000/3 =) 113.333	(280.000/2 =) 140.000	(160.000/2 =) 80.000	(60.000/1 =) 60.000	(15.000/1 =) 15.000
Escaño 6	(340.000/3 =) 113.333	(280.000/3 =) 93.333	(160.000/2 =) 80.000	(60.000/1 =) 60.000	(15.000/1 =) 15.000
Escaño 7	(340.000/4 =) 85.000	(280.000/3 =) 93.333	(160.000/2 =) 80.000	(60.000/1 =) 60.000	(15.000/1 =) 15.000
Total de cargos electos	3	3	1	0	0
% votos	40%	33%	19%	7%	2%
% escaños	43%	43%	14%	0%	0%

Principals objectius dels Pactes de la Moncloa

LUCHA CONTRA LA INFLACCIÓN

Reducción del gasto público

política monetaria restrictiva

Devaluación de la peseta

Crecimiento menor de los salarios y reducción de Cuotas a S.S.

POLÍTICA DE REFORMAS

Reforma del presupuesto y control de S.S.

Reforma fiscal

Modernización del sistema financiero

nuevo marco de relaciones laborales

CSUT
el sindicato que defiende tus intereses
...y jamás se vende

**NO al Pacto de la Moncloa
SI a una Solución
Democrática a la Crisis
que signifique:**

SALARIOS Un salario mínimo de 25000 pts.
Un aumento del 32 por ciento para todos.

DERECHOS SINDICALES Reconocimiento del derecho de actuación sindical libre en la empresa para los Sindicatos y Comités de Empresa.

PARO No al despido libre. Plan de inversiones. Seguro de desempleo para todos.

EXPEDIENTES DE CRISIS Exigencia al stop financiero y técnico del Estado a la Pequeña y Mediana Empresa y a los sectores en crisis.

TRABAJADOR: garantiza el cumplimiento de estas soluciones justas votando a los candidatos de la CSUT

COMPAÑERO: preséntate con nosotros para defender este programa

UAB Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General
CEDOC

La Constitución de 1978

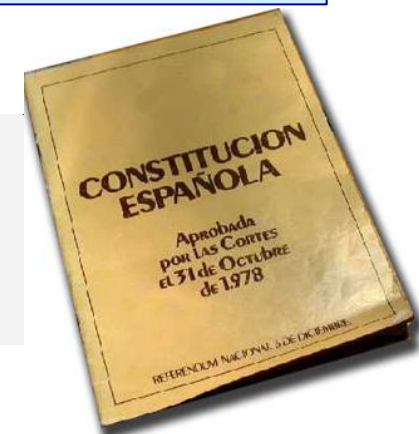
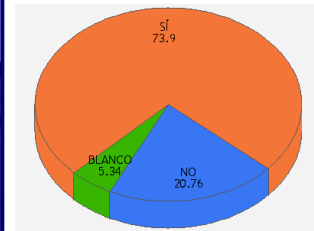
▪ 22 de juliol de 1977: inauguració de les Corts Constituents

▪ Pares de la Constitució:

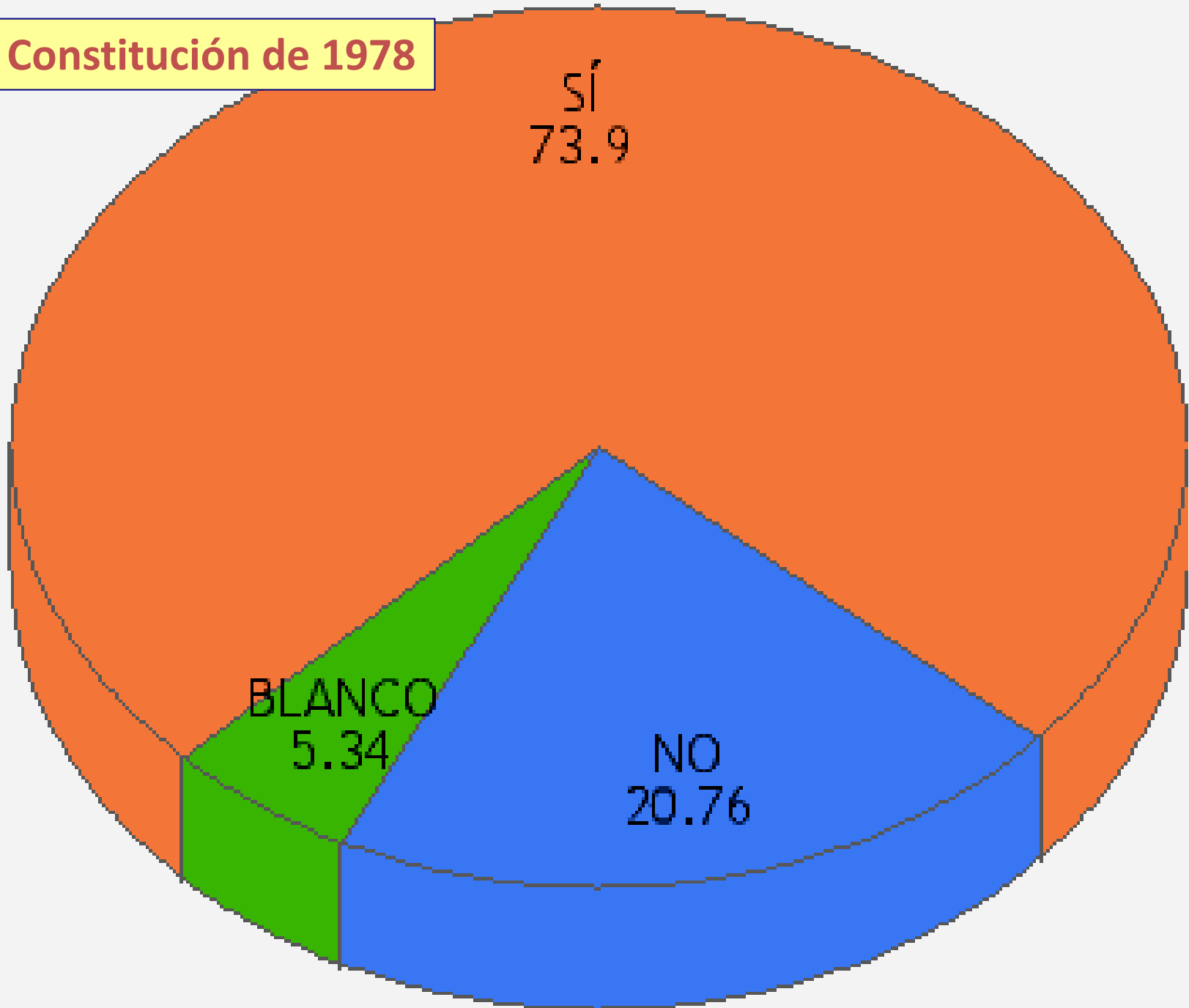
- ✓ J.P. Pérez Llorca (UCD)
- ✓ Miguel Herrero y Rodríguez de Miñón (UCD)
- ✓ Gabriel Cisneros (UCD)
- ✓ Gregorio Peces Barba (PSOE)
- ✓ Jordi Solé Tura (PSUC)
- ✓ Manuel Fraga (AP)
- ✓ Miquel Roca (Minoria catalana)

▪ Elaboración de la Constitució: negociació entre els principals partits, i gran pacte nacional, al qual es van sumar l'Eglésia, els sindicats i la patronal empresarial

▪ Aprovació: Referéndum del 6 de desembre de 1978.

La Constitución de 1978

Característiques de la Constitució de 1978

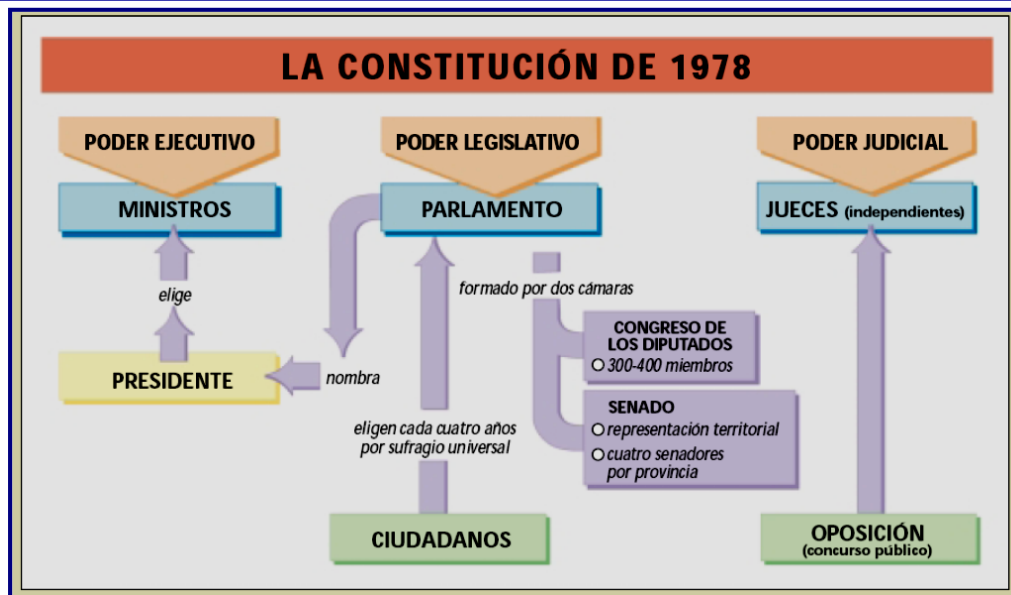
ESTAT ESPANYOL:

- Societat democràtica
- Valors llibertat, justícia i igualtat.
 - ✓ Distribució justa de la riquesa
 - ✓ Dret a participar en la vida política
 - ✓ Llibertat i igualtat
- Pluralisme polític
- Estat democràtic i de dret
- Monarquia parlamentària
- Estat de les Autonomies
- Estat del benestar
- Economia de mercat
 - ✓ Propietat
 - ✓ Llibertat de circulació de mercaderies

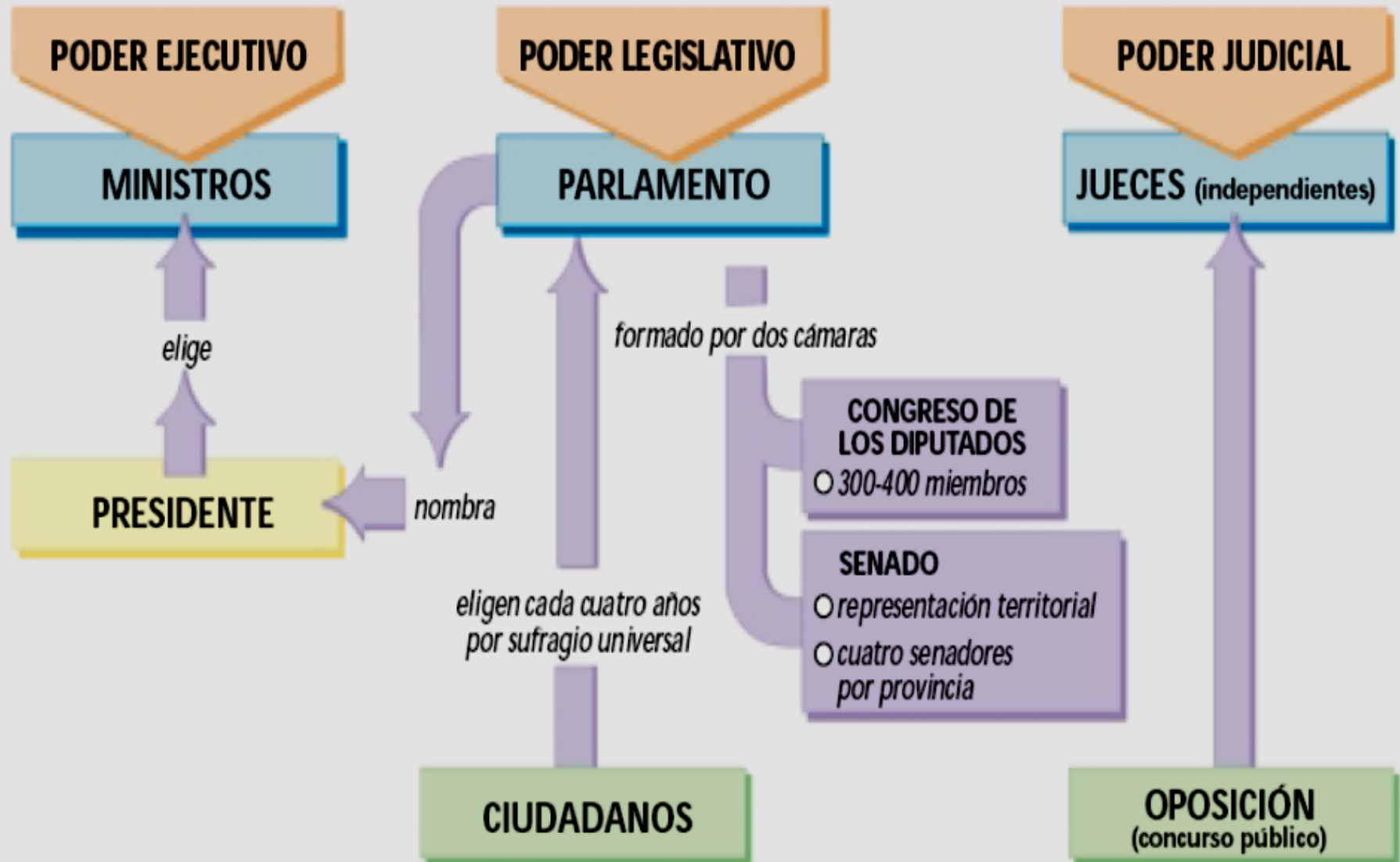

Divisi3n de poderes:

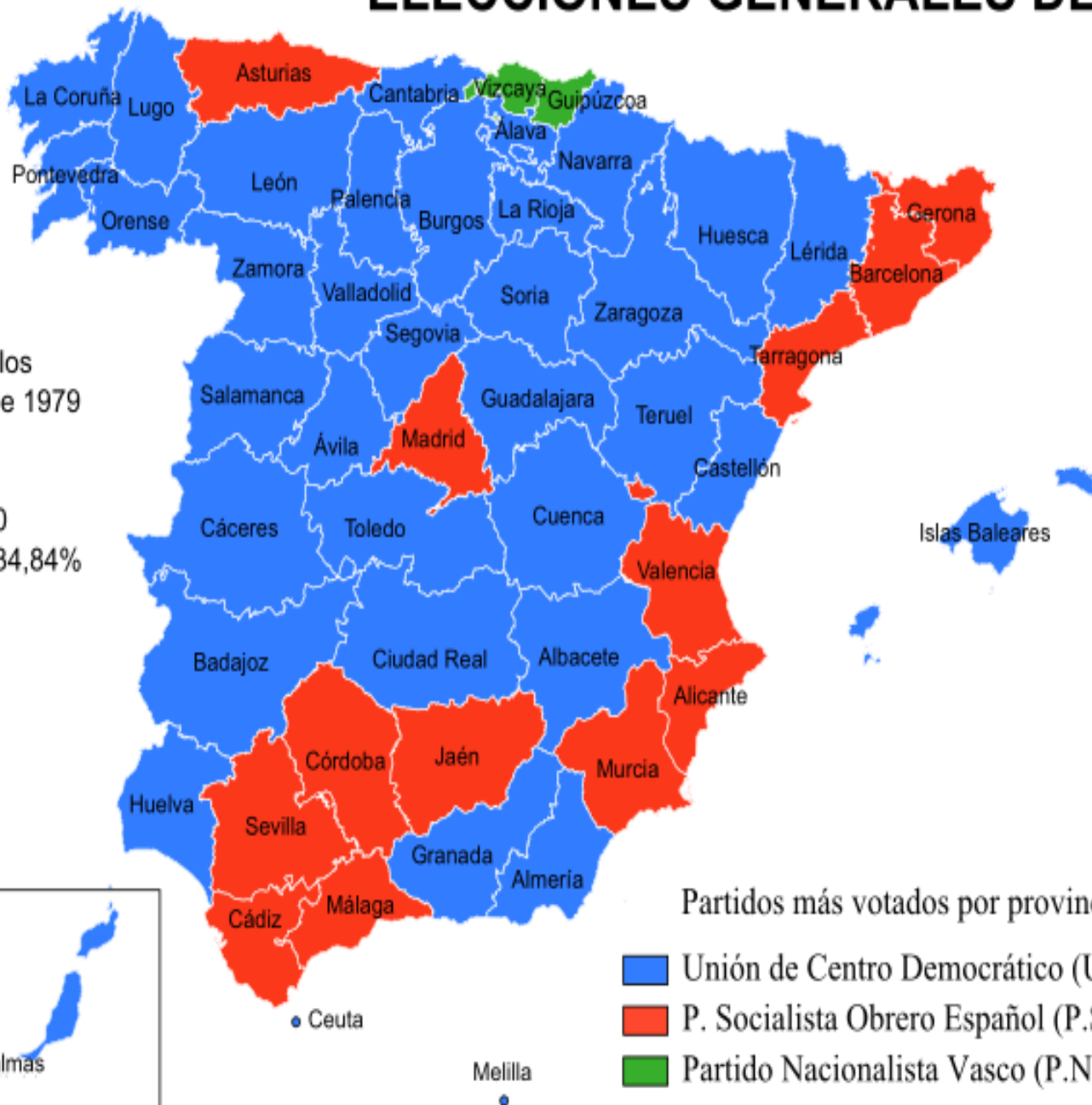
- **Cortes (poder legislatiu):**
 - ✓ Congrés
 - ✓ Senat
- **Govern (poder executiu):**
 - ✓ Dirigeix l'administraci3n civil i militar
 - ✓ Conduceix la polític a interior i exterior
- **Poder Judicial:**
 - ✓ Impulsor de la **justícia**. Es crea el Tribunal Constitucional
- **Rei: Cap de l'Estat**
- **Estat de les autonomies:**
 - ✓ Acaba amb l'anterior centralisme

LA CONSTITUCIÓN DE 1978

ELECCIONES GENERALES DE 1979

España

Elecciones al Congreso de los Diputados del 1 de marzo de 1979

Participación: 68,04%

Censo electoral: 26.836.490

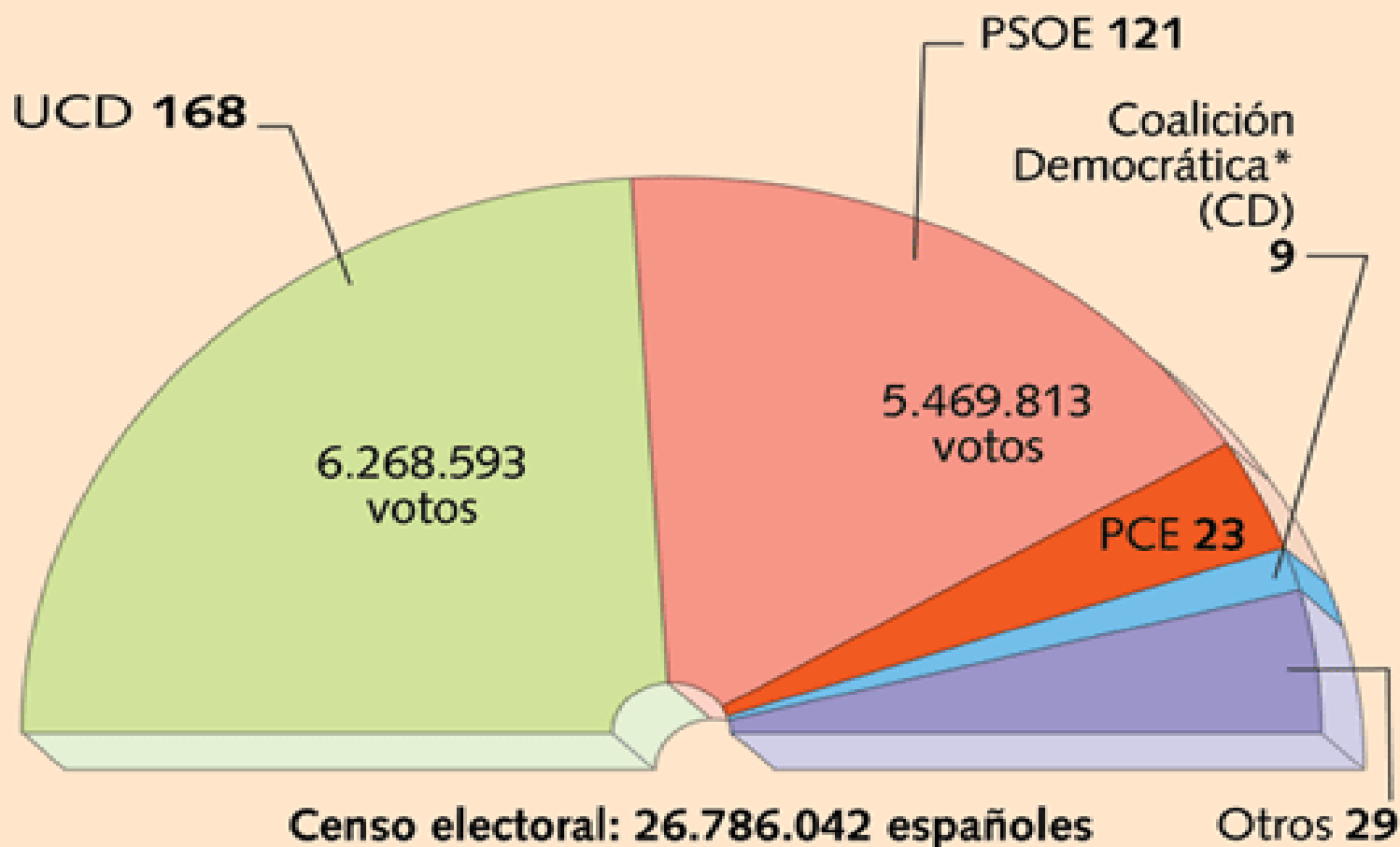
Partido más votado: UCD (34,84% de los votos válidos)

Partidos más votados por provincias:

- Unión de Centro Democrático (U.C.D.)
- P. Socialista Obrero Español (P.S.O.E.)
- Partido Nacionalista Vasco (P.N.V.)

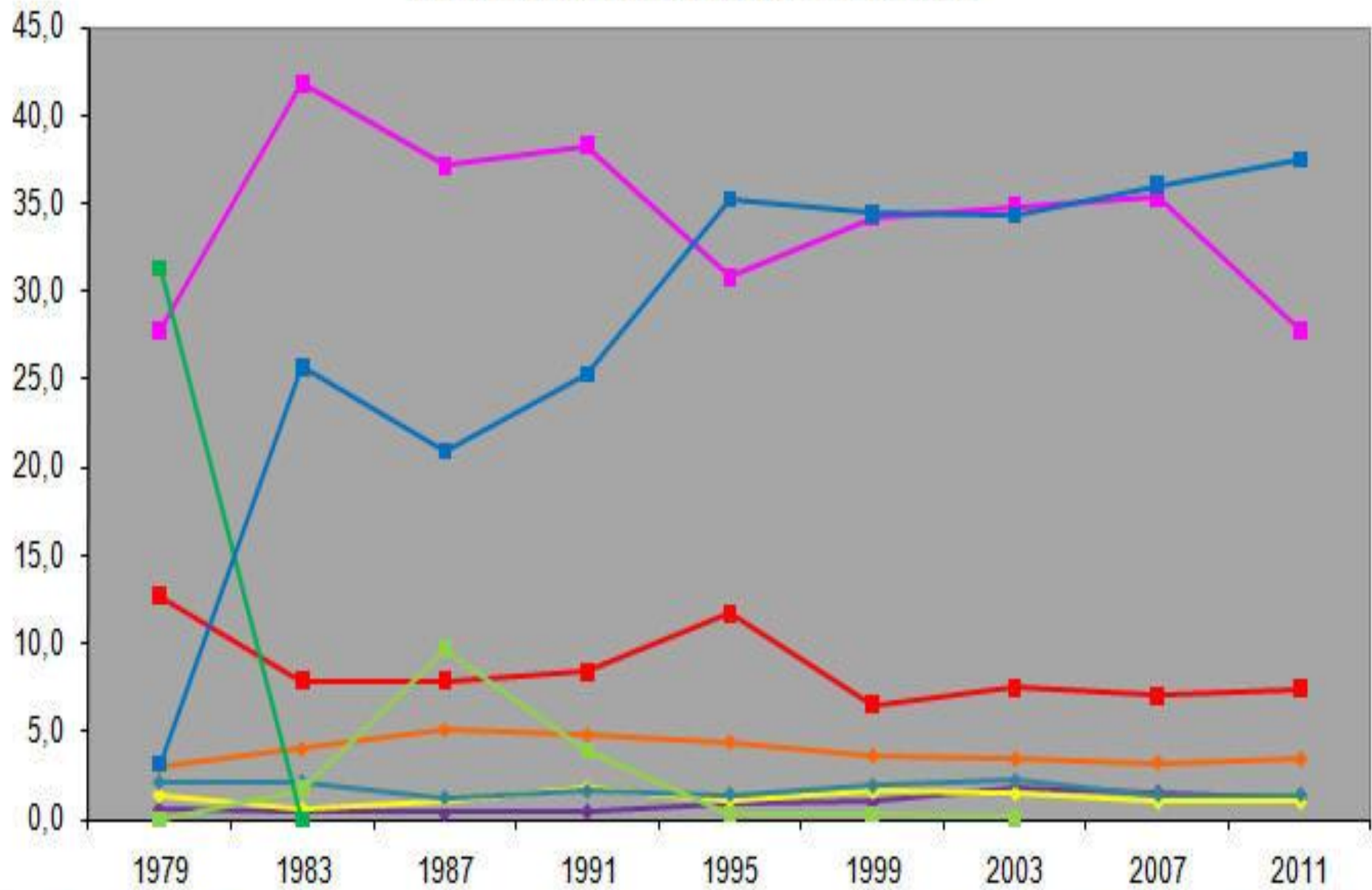
Elecciones generales del 1 de marzo de 1979

Participación: 68%
Abstención: 32%

* Alianza Popular adoptó el nombre de Coalición Democrática el 15 de enero de 1979

ELECCIONES MUNICIPALES - % votos

El 23-F, l'intent de cop d'estat.

Gener 1981

Dimissió Suárez

Leopoldo Calvo Sotelo

23 Feber 1981

Intent cop d'estat (Tejero)

Gir cap a la dreta i reforçament del centralisme

Eleccions anticipades (octubre del 1982)

Gobierno de Leopoldo Calvo Sotelo (1981-1982) UCD

Votación investidura como presidente: Congreso Diputados

Primera vuelta: 20 feb 81 (No mayoría absoluta)
Segunda vuelta: 23 feb 81 (Golpe Tejero)

Golpe Estado 23 F

Origen: posiciones antidemocráticas sectores ejército y Guardia Civil

Dirección

- Alfonso Armada
- Milans del Bosch, capitán general de Valencia
- Antonio Tejero, teniente coronel

Golpe

- Durante transcurso 2ª votación **investidura** de L. Calvo Sotelo
- Asalto armado al Congreso de Diputados (Tejero y 400 guardias civiles)
- Secuestro (24h) miembros Legislativo y Ejecutivo
- Exterior: M. Bosch:
 - Saca tropas y tanques a las calles de Valencia
 - Declara el Estado de guerra

Oposición
ejército
Madrid

Intervención Rey:
Televisiva
Capitán General Ejércitos
Ordena: retirar bando de guerra
Acuartelamiento tanques

**FRACASO
GOLPE**

**Rendición y
encarcelamiento
golpistas**
(Tejero libre desde
1996)

Legislatura Calvo Sotelo

OBRA

Superar 23F (condena implicados)

Proceso Autonómico

LOAPA (Ley Orgánica Armonización Proceso Autonómico)

Acuerdo UCD y PSOE : freno transferencia competencias autonómicas

Oposición nacionalistas catalanes y vascos
Estatutos Gallego, Andaluz...

Política Exterior

OTAN
de entrada
NO

Exige que te escuchan
PSOE Exige un referéndum

Ingreso **OTAN**
(oposición izquierda)

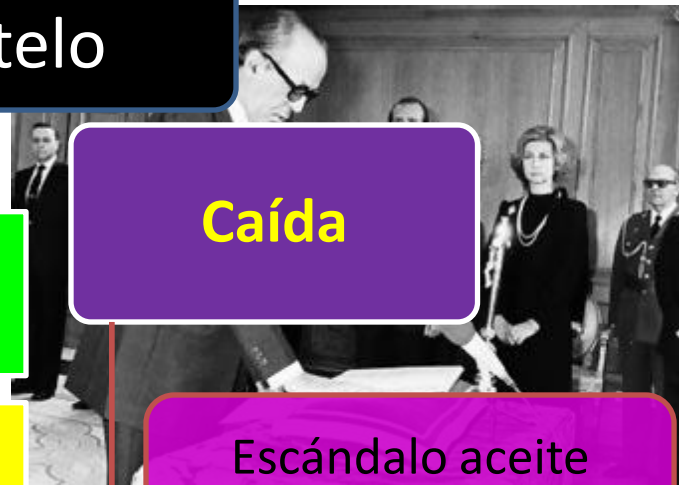
Negociaciones
ingreso en **CEE**

Caída

Escándalo aceite
colza (1000 muertos)
Es detecta la **SIDA**

Disgregación UCD
(temas **divorcio**)

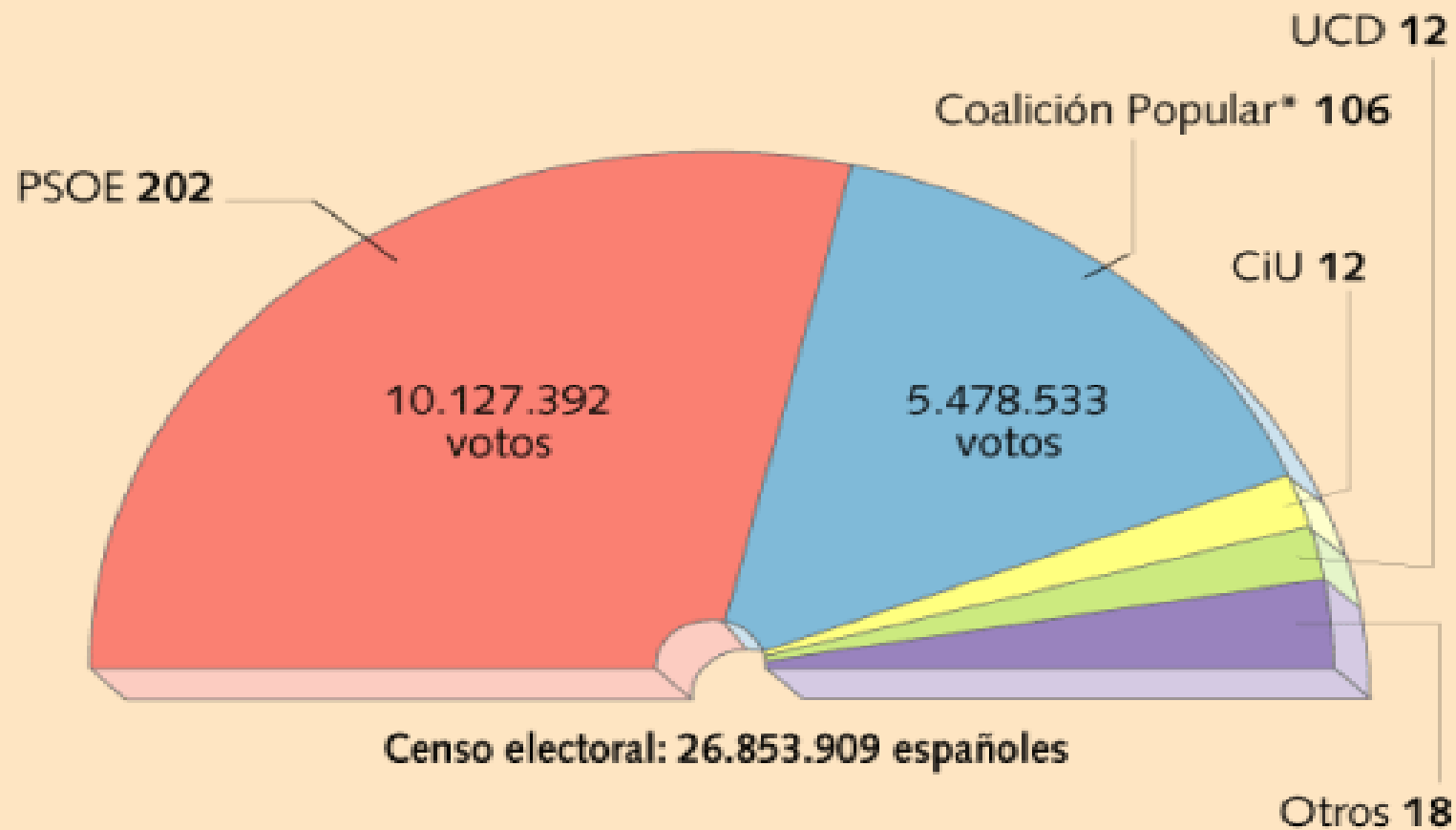
Adelanta
elecciones 1982:
Triunfo **PSOE**

Els governs de la democràcia (1982-...)

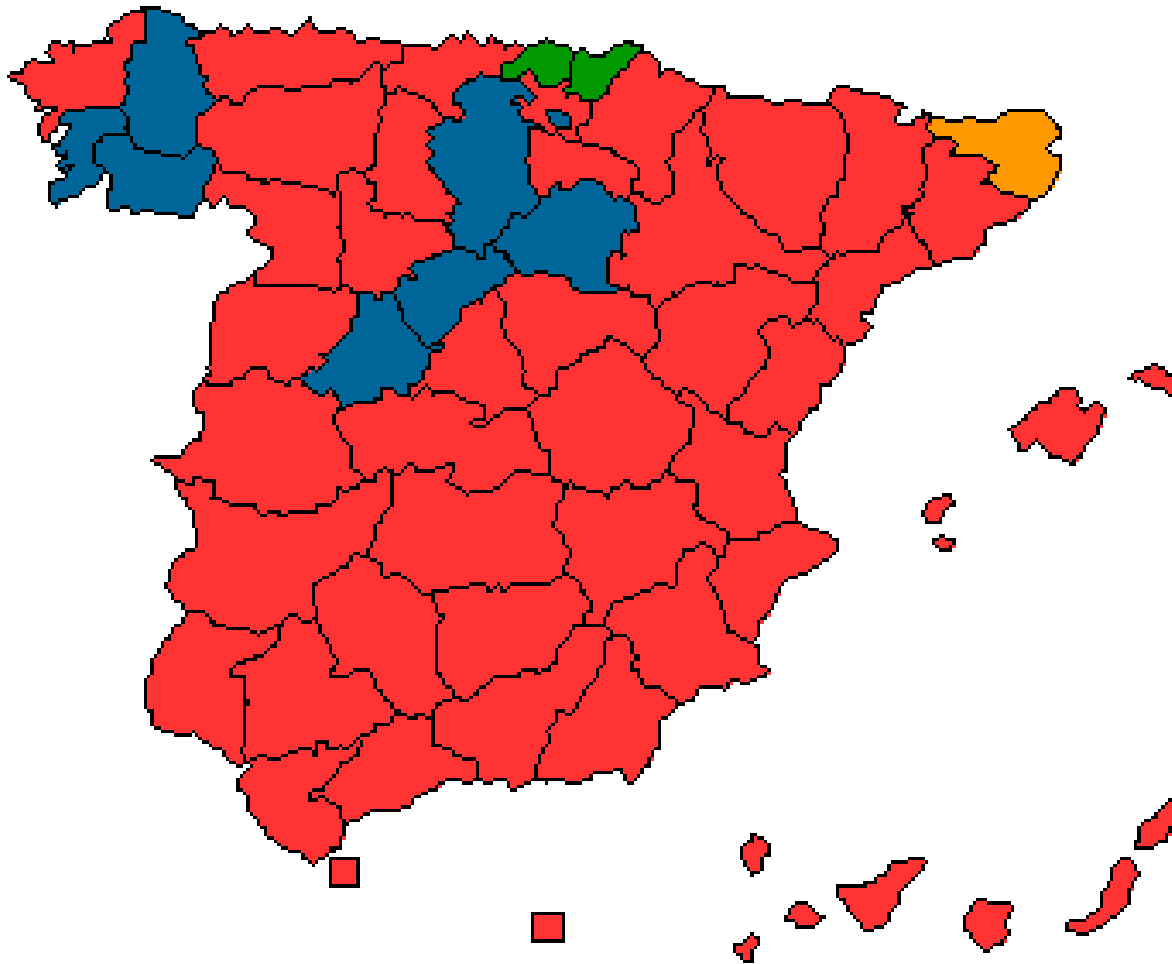
Elecciones generales del 28 de octubre de 1982

Participación: 80%
Abstención: 20%

* Alianza de AP y grupos procedentes de UCD.

Eleccions 1982

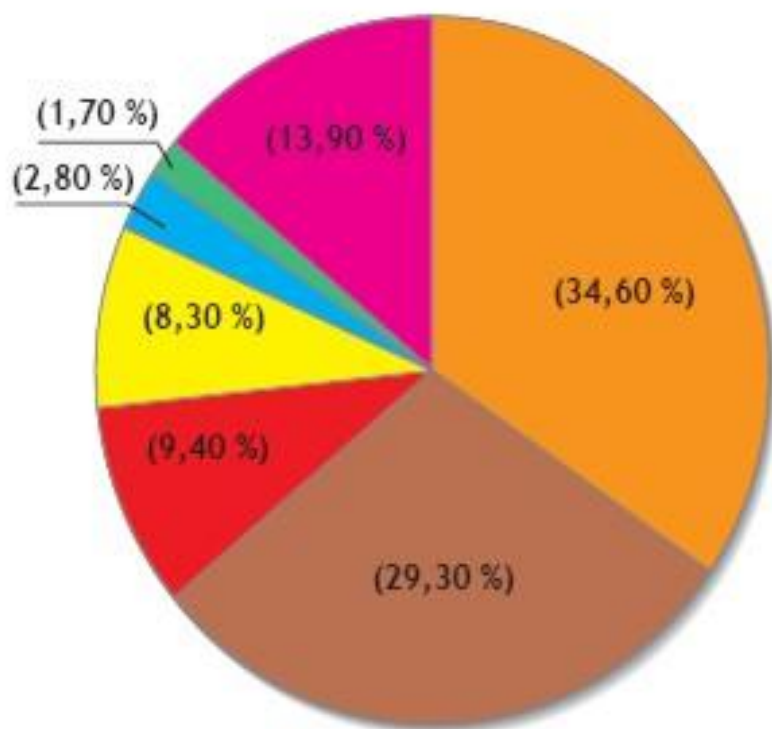
■ PSOE	(42)
■ AP-PDP	(7)
■ CiU	(1)
■ PNV	(2)

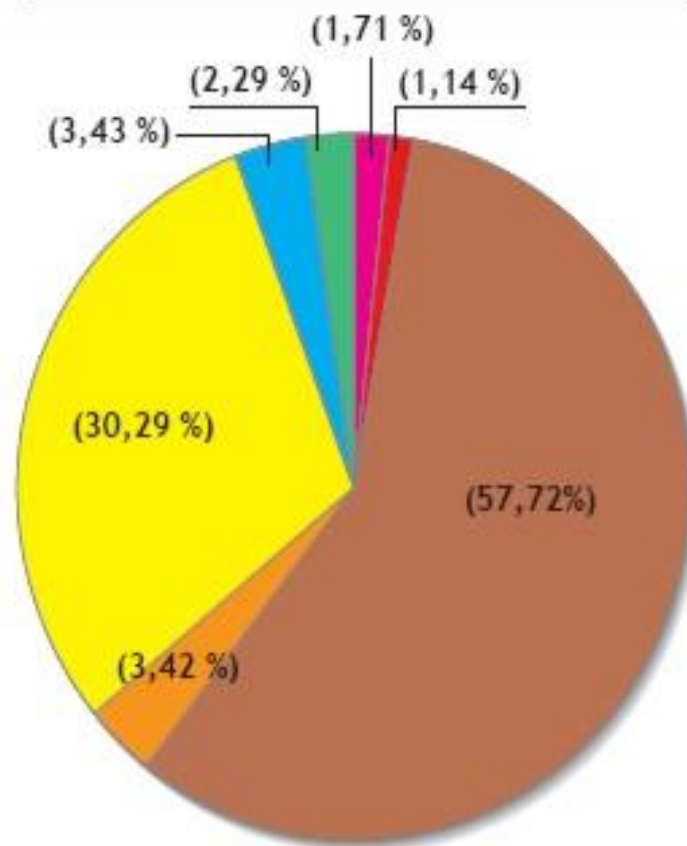
Participació: 79,97%

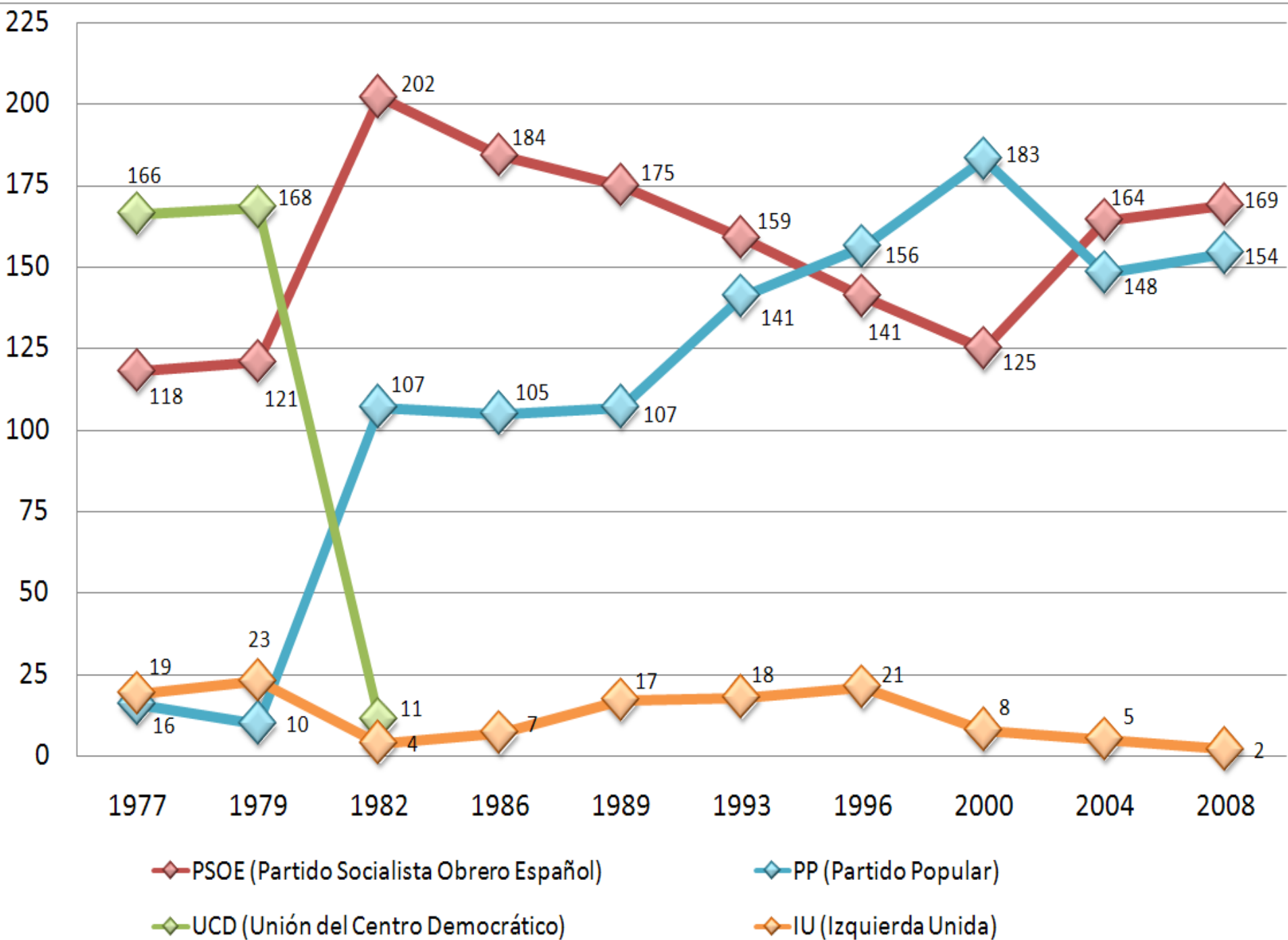
Las primeras elecciones democráticas se celebraron en junio de 1977. Las Cortes elegidas fueron las que elaboraron la Constitución de 1978. En 1982, el triunfo del PSOE significó el cambio hacia un gobierno de izquierdas que permitió consolidar la democracia.

ELECCIONES DE 1977

ELECCIONES DE 1982

La primera etapa socialista (1982-1996).

Elecciones 1982

Majoría absoluta

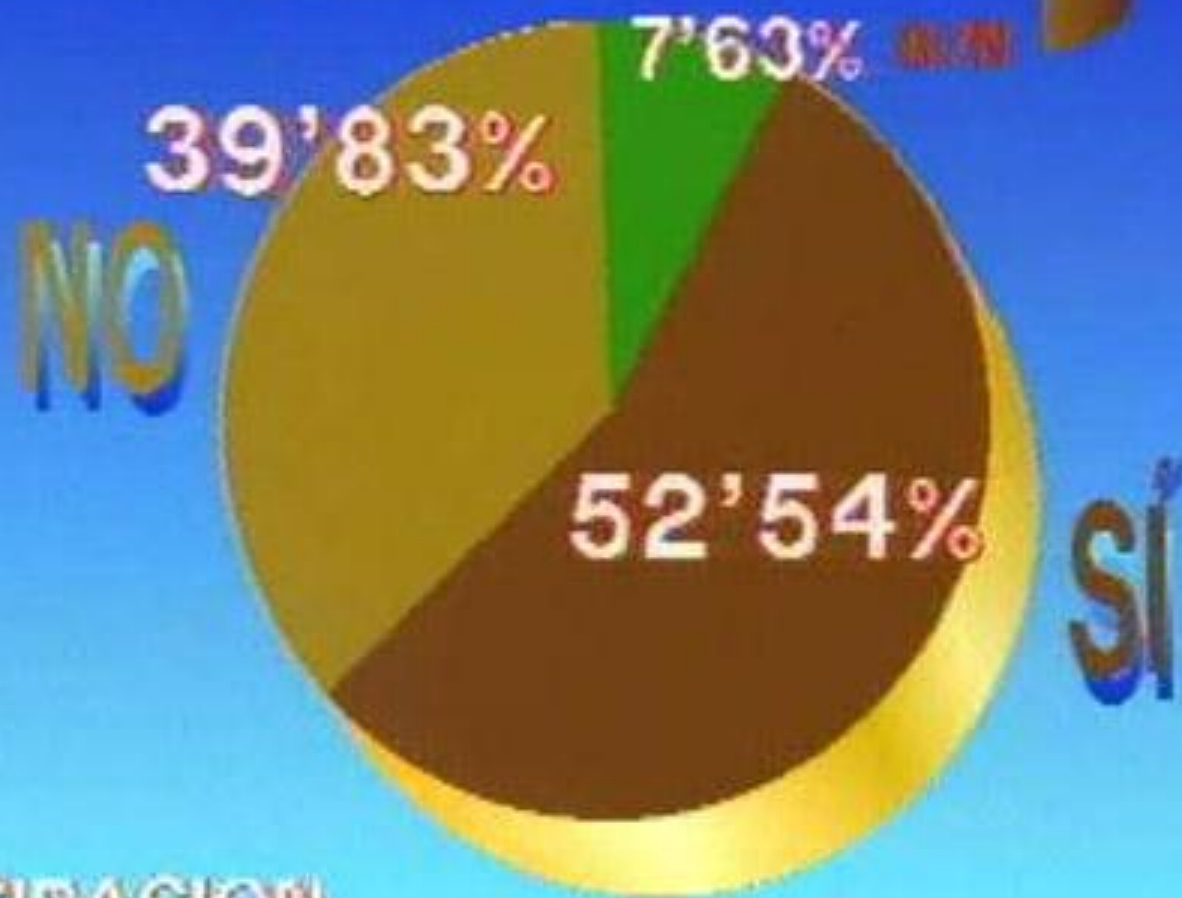
Felipe González Márquez (presidente del gobierno)

Características del período

- **Contención salarial** (→ combate la inflación → enfrentamiento con el movimiento sindical).
- Expropiación del holding **RUMASA** (1983) y proceso de **reconversión industrial**.
- **LOAPA** revocada por el Tribunal Constitucional en 1983.
- Sotmetimiento de las **forces armades** al poder civil.
- Terrorismo **d'ETA (Hipercor de Barcelona)**.
- Contactos con la organización terrorista y creación de los Grupos Antiterroristas de Liberación (**GAL**).
- Triunfo del PSOE en las elecciones **municipales** y **autonómicas** de 1983.
- 1984: **modernización** de las **forces armades**, reforma del poder judicial y aprobación de la Ley antiterrorista.
- Firma del tratado de adhesión a la **CEE** (junio de 1985; en vigor desde enero de 1986).
- 1985 aprobación de la Ley de reforma de la **seguridad social**, despenalización parcial de **l'avortament** y aplicación de la Ley orgánica del derecho a la educación (**LODE**).
- 1986: aplicación de la Ley del Impuesto sobre el Valor Añadido (**IVA**), permanencia de España en **l'OTAN**.
- Junio de 1986: Felipe González convocó elecciones generales anticipadas.

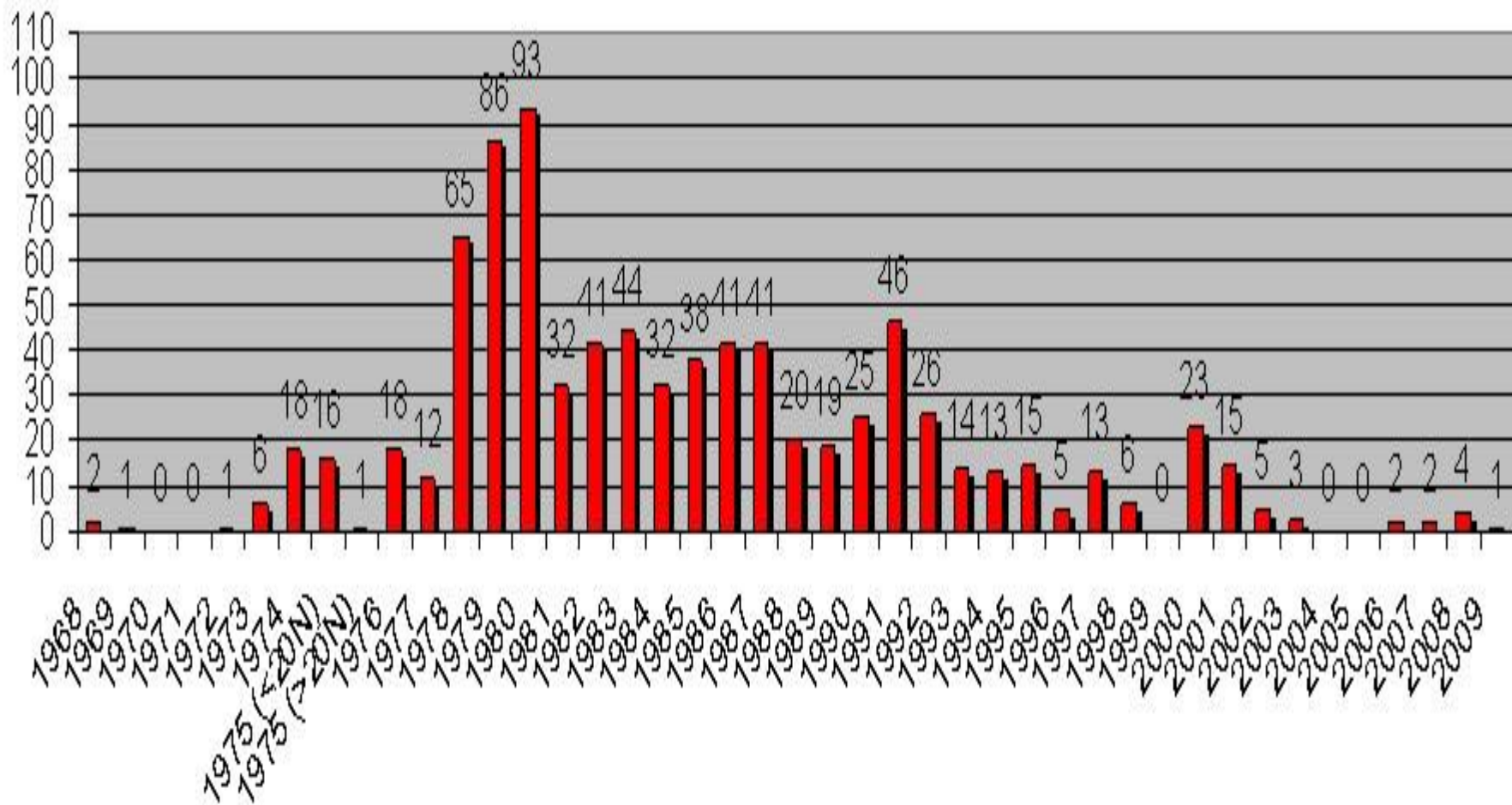

Referéndum 86

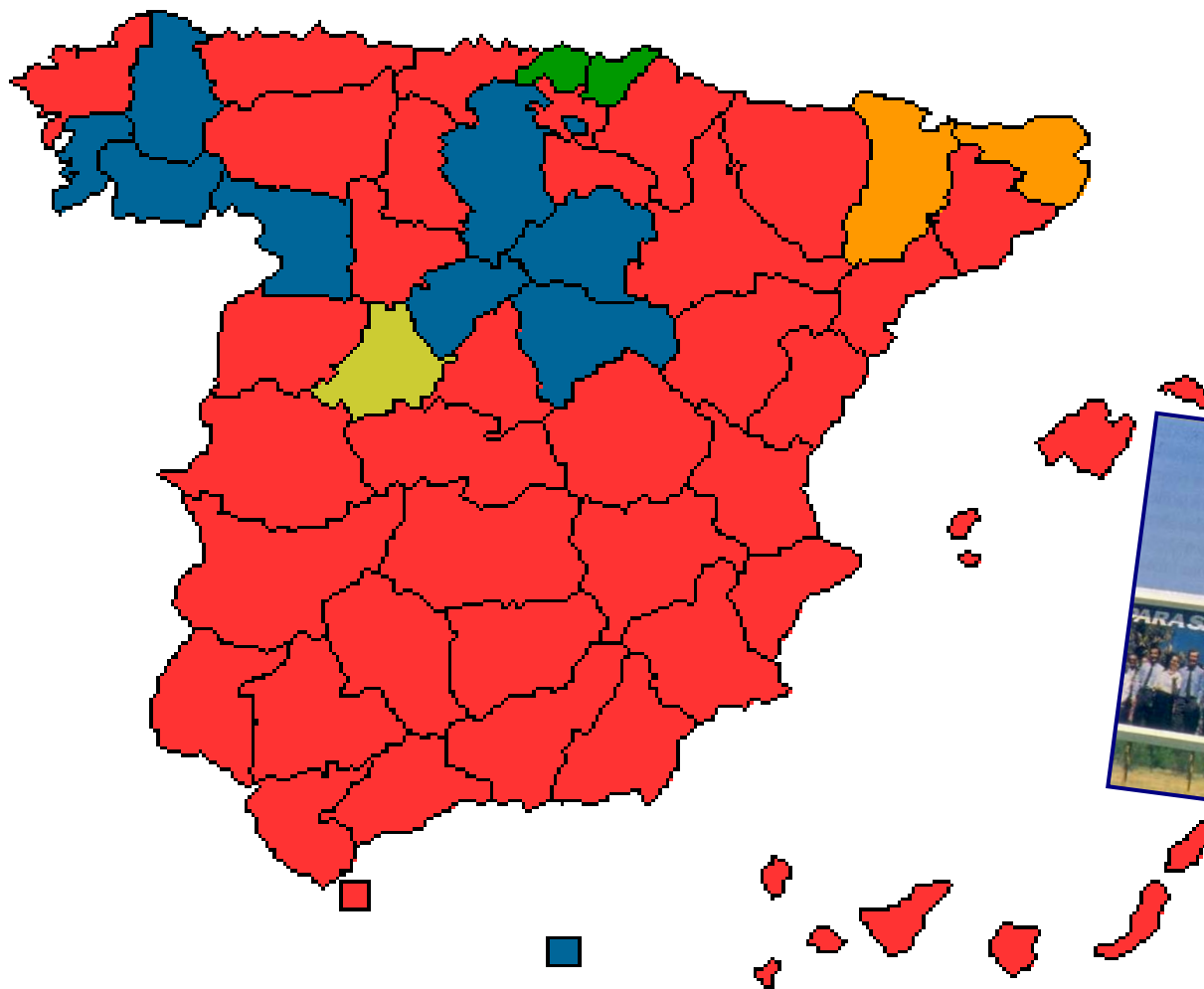

PARTICIPACION
59'70%

Asesinatos cometidos por ETA

Elecciones 1986

■	PSOE	(38)
■	CP	(9)
■	CDS	(1)
■	CiU	(2)
■	PNV	(2)

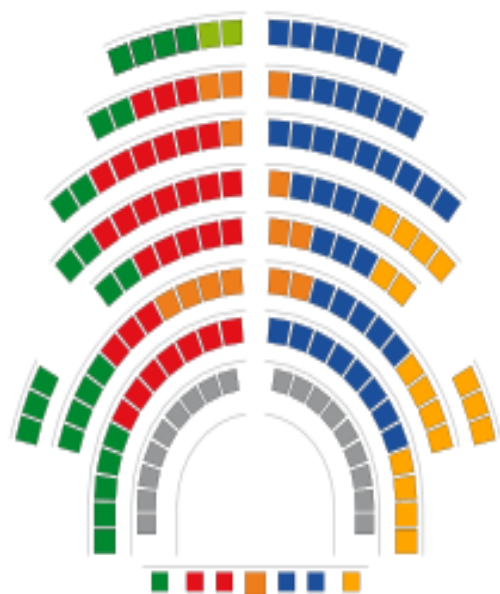
Participació : 70 %

La CATALUNYA AUTÒNOMA (1975-1986).

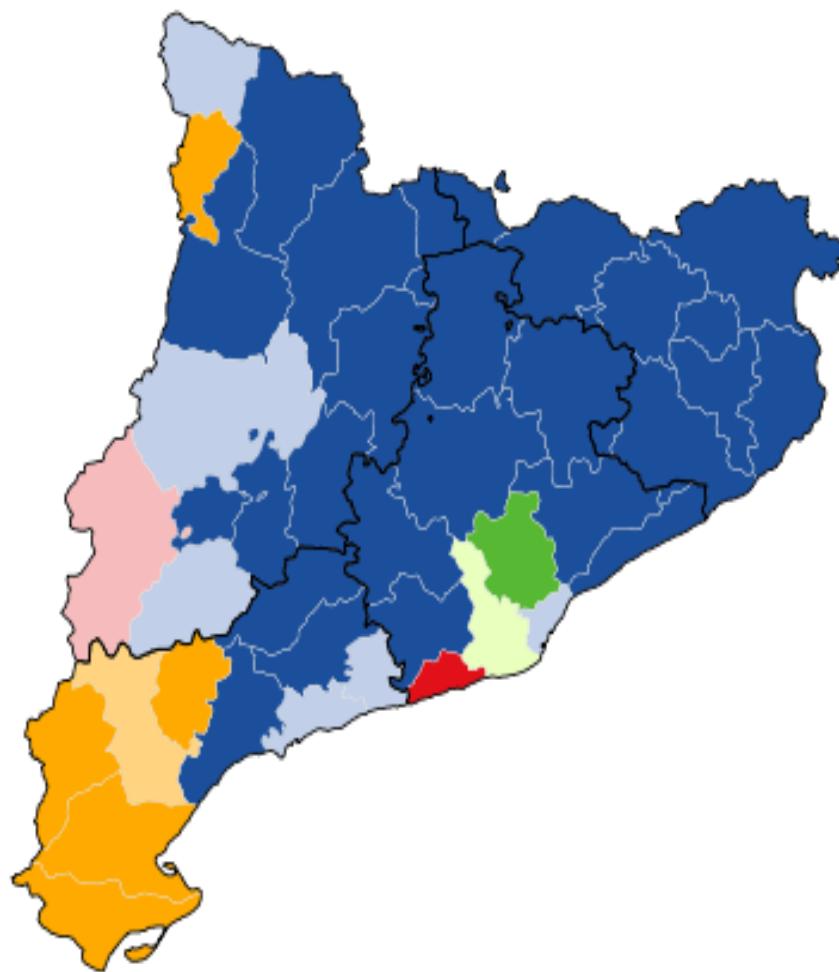
Característiques del període

- **L'Assamblea de Catalunya 1971:** Llibertat, amnistia i estatut d'autonomia.
- El "**café para todos**" frena les expectatives catalanes.
- Reinstauració de la Generalitat i retorn de **Josep Tarradellas** (1977).
- Celebracions **multitudinàries de l'11 S** a Sant Boi i Barcelona (1976/1977).
- La Comissió dels Vint (representants parlamentaris) redacta l'**estatut de Sau**.
- Aprovació de l'**estatut** en referèndum el 25 d'octubre de **1979**.
 - Divisió de **poders**: parlament, president i consell executiu, Tribunal Superior de Justícia.
 - **Competències** exclusives (legislació) en cultura, sanitat i educació
 - Cooficialitat del **català**.
 - **Finançament** procedent de l'Estat.
- **Vot dual**, diferent en les eleccions generals i autonòmiques. Domini de CiU i PSC.
- **1980 CiU guanya les eleccions** i governa amb suport d'ERC i UCD-CC.
- 1983: Llei de **Normalització política** (TV3 i Catalunya Ràdio).
- El 23-f i la **LOAPA** dificulten el procés autonòmic.
- Catalunya contra l'**OTAN**.

ESCONS AL PARLAMENT

█ CiU 43 escons	█ PSC 33 escons
█ PSUC 25 escons	█ CC-UCD 18 escons
█ ERC 14 escons	█ PSA-PA 2 escons

BARCELONA

█ 26	█ 22	█ 20
█ 7	█ 8	█ 2

GIRONA

█ 7	█ 4	█ 1
█ 3	█ 2	█ 0

LLEIDA

█ 5	█ 3	█ 1
█ 4	█ 2	█ 0

TARRAGONA

█ 5	█ 4	█ 3
█ 4	█ 2	█ 0

Distribució d'escons

Constitució del Parlament

Màxim 20 dies després del 28-N

Investidura del nou president

Màxim 10 dies després de la constitució

Votació president

Primera votació

Mínim 68 diputats (majoria absoluta)

Segona votació

Més vots a favor que en contra

Eleccions 1986

→ **Majoria absoluta**
PSOE

→ Felipe González Márquez (president del govern)

Característiques del període

- **1987: Mobilitzacions socials**, (vagues i manifestacions estudiants contra la política educativa).
- Març 1987: moció de censura d'Alianza Popular (candidat a la presidència, Antonio Hernández Mancha).
- Rebuig moció de censura (195 vots en contra, 67 a favor i 71 abstencions).
- Segona vaga general contra la política econòmica dels governs socialistes.
- Trencament dels lligams PSOE - UGT.

Elecciones 1986

→ Mayoría relativa PSOE

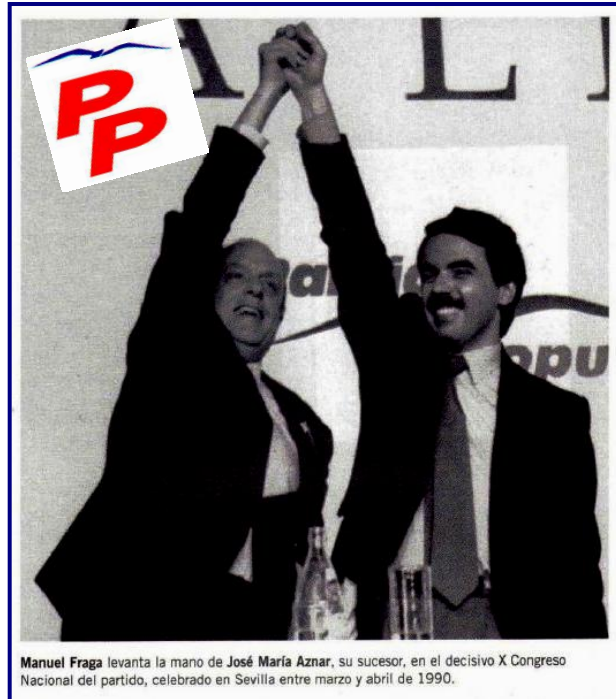
→ Felipe González Márquez (president del govern)

→ Primera participació del Partido Popular (renovació d'Alianza Popular; Manuel Fraga, president del partit)

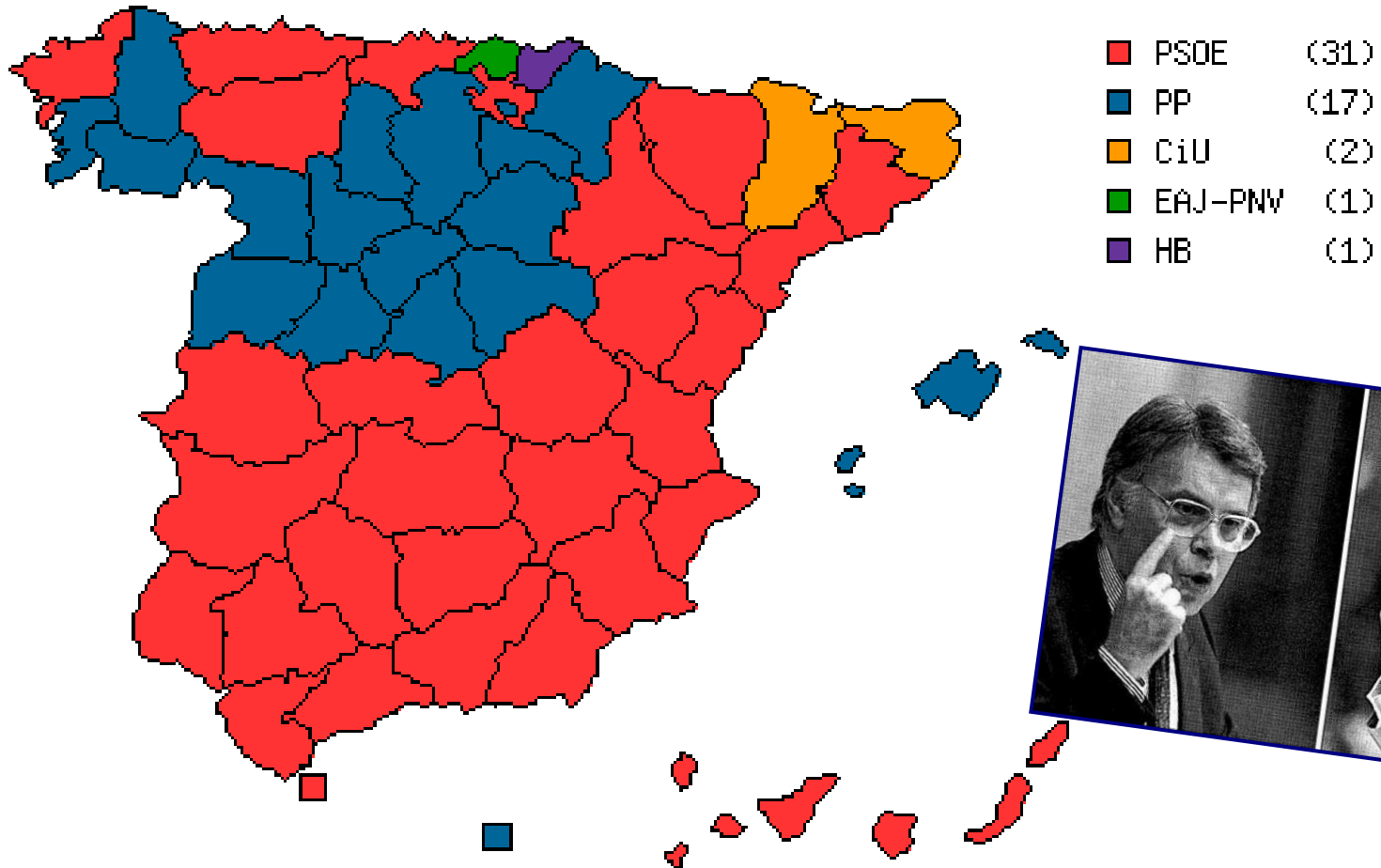
Característiques del període

- Acusacions de corrupció a l'entorn del vicepresident del govern ("cas Guerra") → remodelació govern.
- Abril 1990: Aznar es converteix en president del PP.
- 1993: presumpte finançament il·legal del PSOE.
- Divisions a l'interior del partit eleccions → anticipades el 6 de juny de 1993.

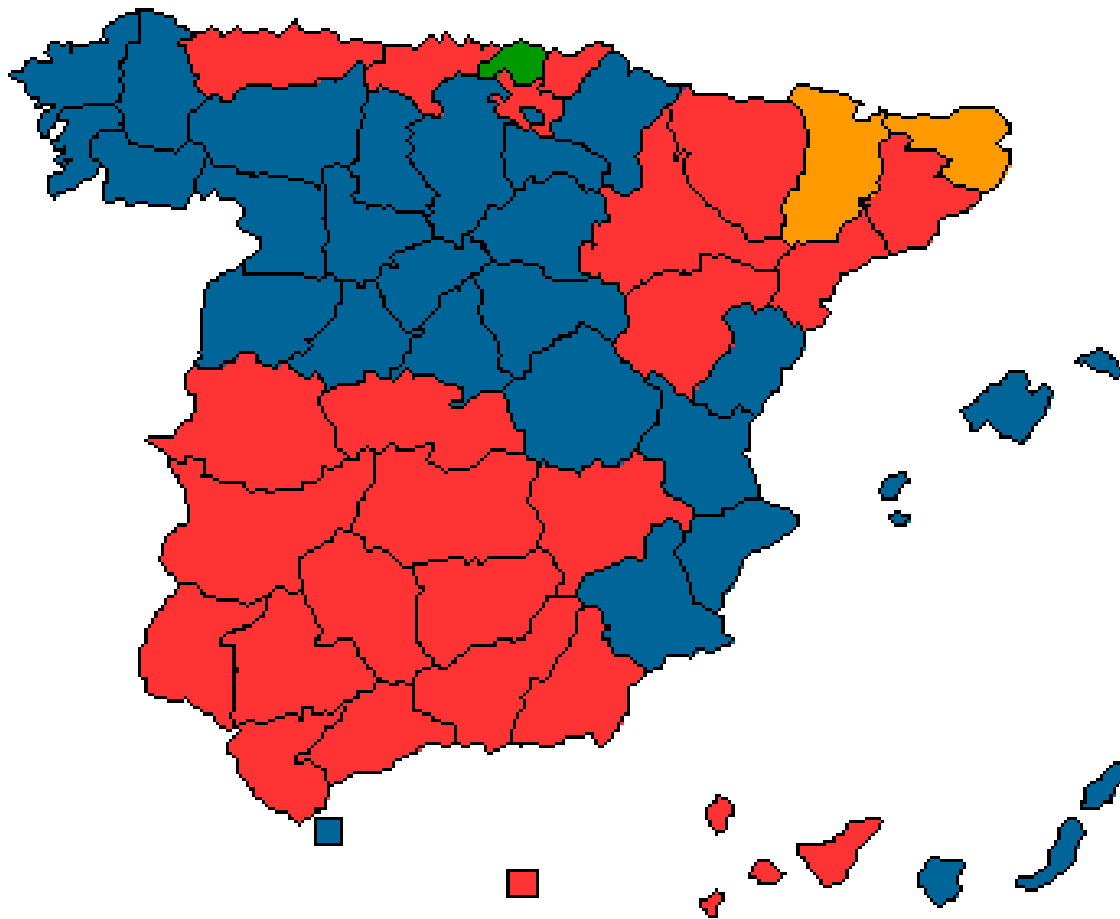

Eleccions 1989

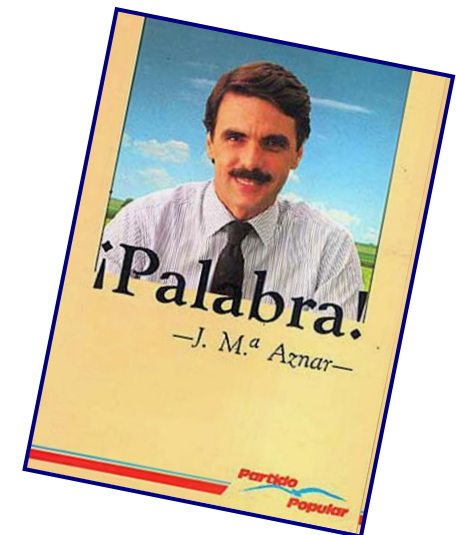

Participació: 70 %

Eleccions 1993

■ PSOE	(24)
■ PP	(25)
■ CiU	(2)
■ EAJ-PNV	(1)

Participació : 76,4 %

Eleccions 1993

Majoria relativa PSOE

Felipe González Márquez (president del govern)

Característiques del període

- El PSOE formà un govern en solitari amb el suport extern de CiU.
- Acusacions de corrupció sobre el govern, el PSOE i les altes instàncies de l'estat.
- Dimissió del vicepresident del govern.
- Implicació i el processament d'antics ministres socialistes en el cas GAL.
- 1995: aprovació nou codi penal.
- Fracàs socialista a les eleccions autonòmiques.
- Presidència espanyola de la Unió Europea al segon semestre del 1995 → èmfasi en l'eix mediterrani.
- Juliol del 1995: negativa de CiU a donar suport als pressupostos del 1996 → convocatòria d'eleccions generals anticipades pel març.

Els governs del Partit Popular (1996-2004).

Eleccions 1993

→ Majoria relativa PP

→ José María Aznar (president del govern)

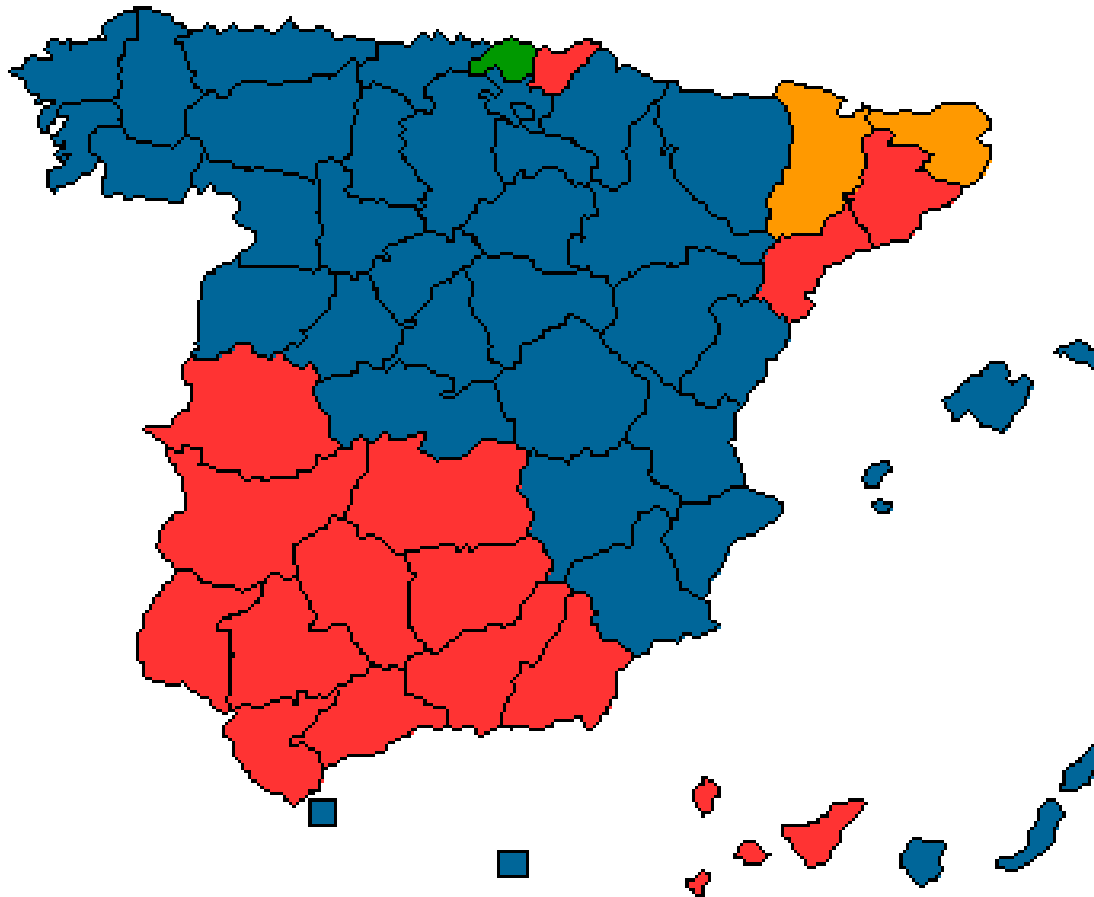
Característiques del període

- Acompliment dels criteris de convergència europea per tal de poder accedir a la moneda única el 1999.
- Privatitzacions del sector públic.
- PSOE: crisi de lideratge i divisions internes.
- La bona marxa de l'economia.

Eleccions 1996

■ PP	(34)
■ PSOE	(15)
■ CiU	(2)
■ EAJ-PNV	(1)

Participació: 77,4 %

Eleccions 2000

Majoria absoluta PP

José María Aznar (president del govern)

Característiques del període

- Creixement economia espanyola.
- Continuació plantejaments liberalitzadors en economia (sobretot pel que fa a les privatitzacions).
- Evolució política obertament espanyolista i centralitzadora.
- A Catalunya es generà un clima d'hostilitat al govern d'Aznar.
- Política internacional: alineació incondicional amb l'intervencionisme del president nord-americà George W. Bush.
- Suport a la invasió de l'Iraq i l'enderrocament del règim de Saddam Hussein.
- Enviament tropes a Iraq durant la guerra.
- Onada de protestes i manifestacions de gran magnitud.
- Fort malestar a Alemanya i, molt especialment, França, contraris a la intervenció.
- Reducció dels fons europeus de cohesió (dels quals Espanya era un dels principals beneficiaris).
- Relacions tenses amb el Marroc (illot de Perejil).
- 11 de març de 2004: atemptat terrorista islamista a tres estacions de ferrocarril de Madrid.

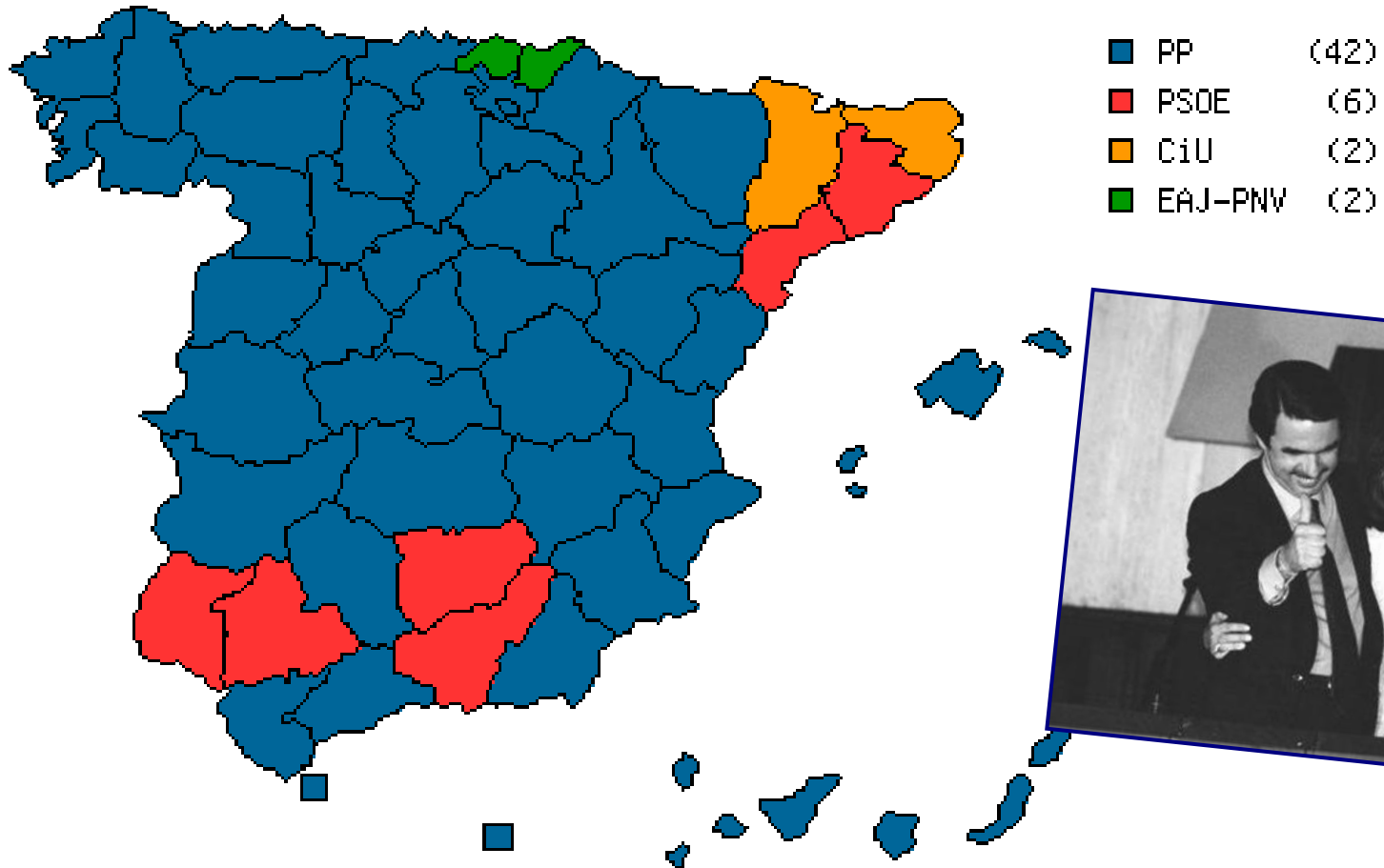

Preguntas pendientes al expresidente sobre el 11-M

- 1 **¿Disponía de información** de los servicios secretos sobre el riesgo de atentados **del terrorismo islamista** en España tras su decisión de apoyar la guerra de Irak?
- 2 **¿Por qué no convocó** a los miembros del **gabinete de crisis** el 11-M ni en los días sucesivos?
- 3 **¿Por qué no convocó e informó al Pacto Antiterrorista** ante el más grave atentado de la historia en España?
- 4 **¿Por qué no reunió a las fuerzas políticas** parlamentarias para informar de la crisis?
- 5 **¿Por qué desclasificó un informe del CNI,** elaborado en las primeras horas tras el atentado, que apuntaba a ETA cuando ya habían sido detenidos algunos de los presuntos autores?
- 6 **¿Se llevó o no se llevó informes del CNI** cuando abandonó la jefatura del Gobierno y a qué materias se referían?
- 7 **¿Por qué llamó a los medios de comunicación** asegurando que había sido ETA?

Eleccions 2000

Participació: 68,7 %

La segona etapa socialista (2004-...).

Eleccions 2004

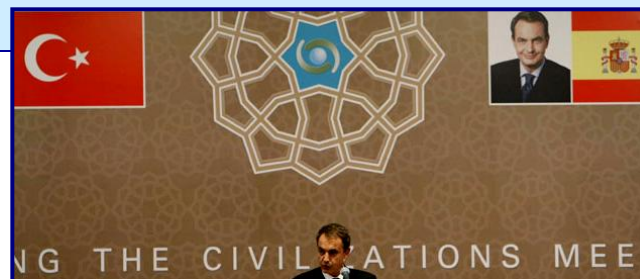
→ Majoria relativa PSOE

→ J.L. Rodríguez Zapatero (president del govern)

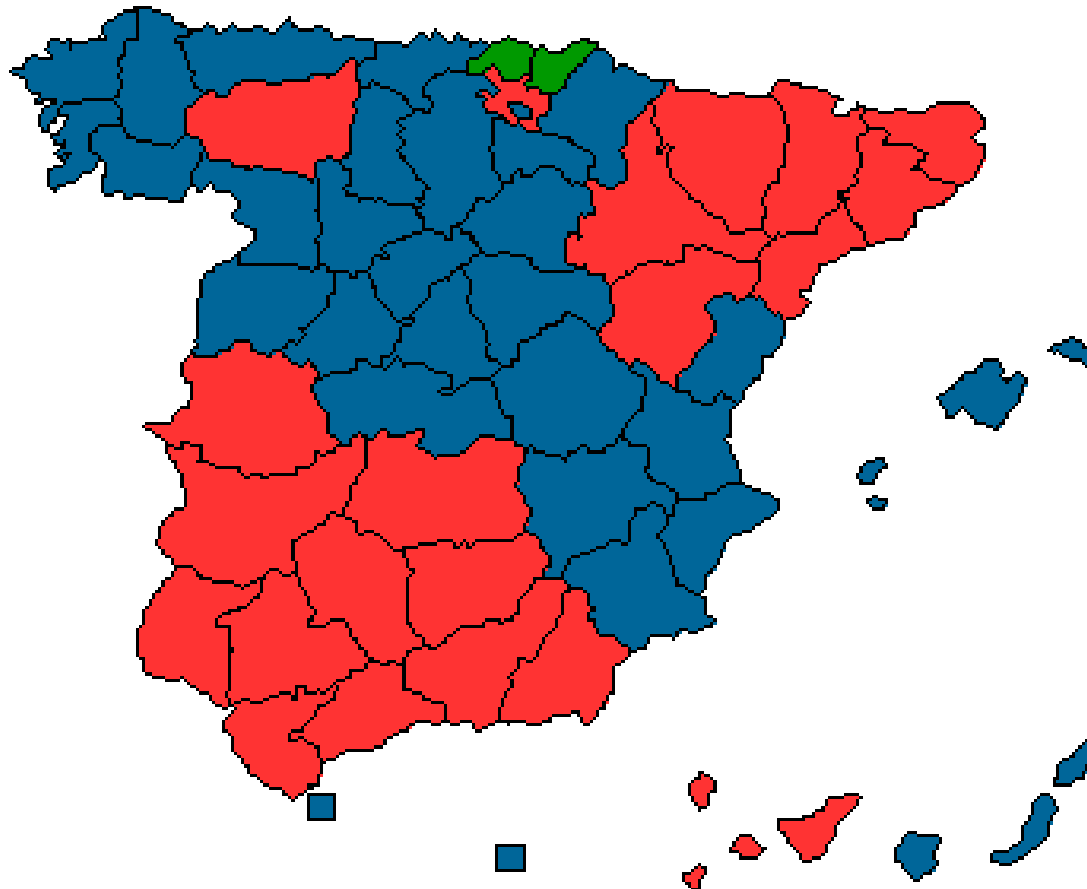
Característiques del període

- Retirada immediata de les forces espanyoles de l'Iraq (→deteriorament relacions amb EUA i apropament l'eix francoalemany).
- Modificació del Pla Hidrològic Nacional.
- Aixecament d'algunes de les restriccions sobre òvuls congelats.
- Aprovació d'una llei contra la violència sexista i legalització dels matrimonis homosexuals.
- Intent de recompondre les relacions amb el País Basc i Catalunya.
- Economia: període de bonança fins a finals de 2007. Posteriorment, crisi hipotecària als EUA que afectà l'economia espanyola.
- Forta aflluència d'immigrants il·legals.
- Relacions amb la UE: crítiques a la política immigratòria, i a les polítiques proteccionistes envers determinades grans empreses.
- 2005: Referèndum pel qual Espanya donà un clar suport a la Constitució europea (76%).
- Signatura del Tractat de Lisboa.
- Política exterior: contrària a l'estratègia de la lluita antiterrorista global del president G.W.Bush i proposta d'“Aliança de Civilitzacions”.
- Penetració econòmica espanyola a l'Amèrica Llatina a través de les multinacionals de l'energia i de les comunicacions.

Elecciones 2004

- PSOE (21)
- PP (29)
- EAJ-PNV (2)

Participació: 75,7 %

Eleccions 2008

→ Majoria relativa PSOE

→ J.L. Rodríguez Zapatero (president del govern)

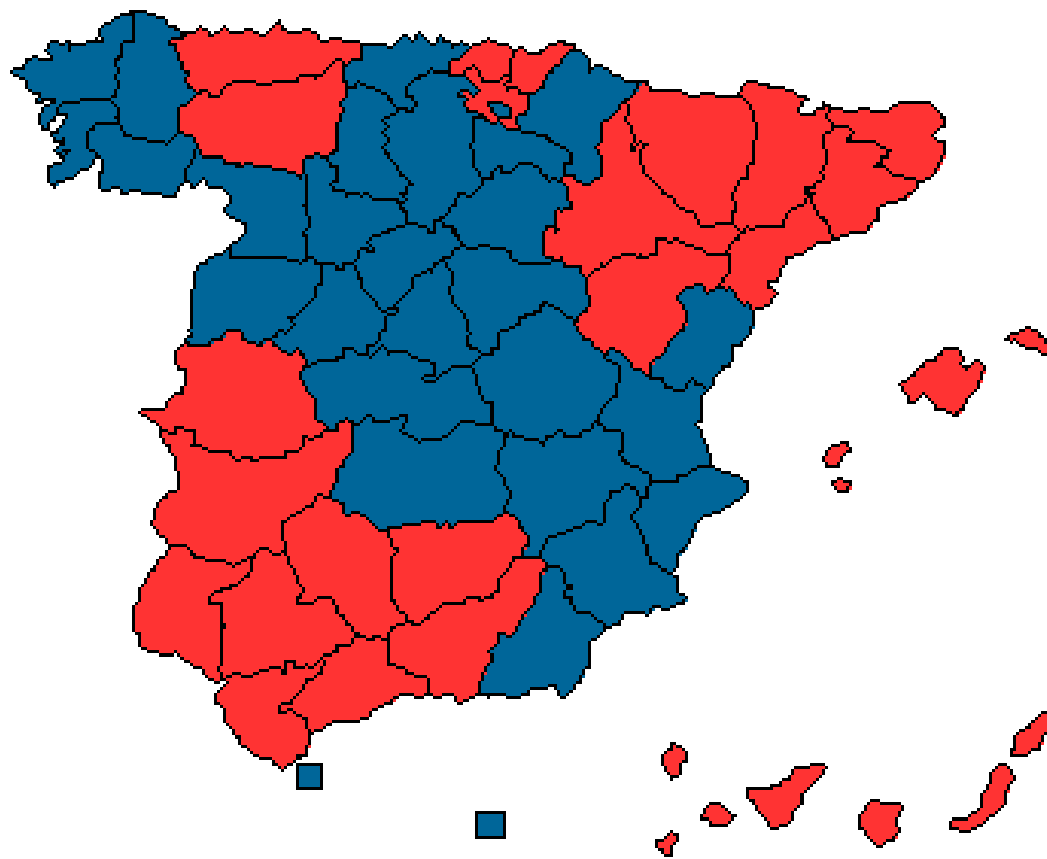
Característiques del període

- Substitució del ministre d'economia Pere Solbes i entrada de Manuel Chaves a la cartera d'administracions territorials.
- Aprovació del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (FROB) → reduir la capacitat excessiva de les entitats bancàries i fomentar les fusions de les caixes d'estalvi.
- Nou projecte de finançament autonòmic (acceptat pel govern català, principal impulsor de la reforma).
- Enfortiment de les relacions amb França en matèria antiterrorista.
- Poc pes dins la UE i dificultats de relació amb els EUA.
- Juny del 2009: eleccions al Parlament Europeu → el PP se situà en primer lloc, seguit del PSOE.

Elecciones 2008

■ PSOE (24)
■ PP (28)

Participació: 73,8 %

A clipping from the newspaper 'La Voz de Galicia'. The headline reads 'Victoria corta de Zapatero, que vuelve a necesitar pactos'. The article text includes a quote from Zapatero: 'Gobierno se profundizando en las cosas que hemos hecho bien y corrigiendo los errores.' and another quote: 'Llamo al presidente del Gobierno para desearle suerte, por el bien de España, y prometo estar a la altura de las circunstancias.' The image shows Zapatero raising his fist in a gesture of triumph.

